

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 07-04-2020 r.

Adam Bodnar

VII.564.42.2020.MAW

**Pan
Maciej Łopiński
p.o. Prezesa Zarządu
Telewizji Polskiej
sekretariatprezesa@tvp.pl**

Szanowny Panie Prezesie,

Rzecznik Praw Obywatelskich, stojąc na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji RP oraz w innych aktach normatywnych, uwagą i troską analizuje wszelkie sygnały dotyczące problematyki zapewnienia przestrzegania konstytucyjnej wolności wyrażania poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji.

Jak wynika z doniesień medialnych¹, w czasie emisji programu TVP Bydgoszcz „Zbliżenia” z udziałem Pana Piotra Kikta, dotyczącego czytelnictwa w czasach trwającego kryzysu, doszło w nim do manipulacji zebranego materiału dziennikarskiego poprzez pozbawienie kolorów tęczy, która znajdowała się na ścianie księgarni.

Powyższa praktyka budzi zaniepokojenie Rzecznika w związku z potencjalnymi próbami cenzurowania przekazów zbieranych przez dziennikarzy przez nadawcę publicznego. Warto podkreślić, że sytuacja ta podobna jest do emisji „Wiadomościach” TVP w 2017 roku materiału zebranego przez dziennikarzy TVP Bydgoszcz, w którym nagranie rozmowy z posłem Arkadiuszem Myrcheń zostało zmodyfikowane w taki sposób, że usunięto z kurtki posła serce Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

¹ *W księgarni wisiała mała tęczowa flaga. W materiale TVP Bydgoszcz pozbawiono ją kolorów*, (wiadomości.gazeta.pl, 06.04.2020 r.), <https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/7,114883,25848079,tecza-podzielila-los-serduszka-wosp-tvp-bydgoszcz-pozbawila.html#a=351&c=163&t=14&g=a&s=BoxNewsImg1> [dostęp 07.04.2020r.]

Wskazane działania nie znajdują racjonalnego uzasadnienia – zarówno tęcza, jak i naklejka z sercem nie miały żadnego związku z emitowanymi programami, nie są również w żaden sposób obraźliwe ani nie wpływają na odbiór przekazu. Nie są to także symbole, które mogłyby być postrzegane jako niebezpieczne lub kontrowersyjne, a ich emisja nie prowadzi do naruszenia praw obywateli. Symbole te mogą być postrzegane jako polityczne, warto jednak podkreślić, że ekspresja symboliczna wypowiedzi o charakterze politycznym cieszy się szeroką ochroną na gruncie standardów prawa konstytucyjnego oraz orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.² Jednocześnie usunięcie wskazanych symboli prowadzi w oczywisty sposób do cenzury elementu przekazu i prowadzić może do naruszenia art. 54 ust. 2 Konstytucji RP, który stanowi o zakazie cenzury prewencyjnej środków społecznego przekazu.

Niniejsza sprawa może wydawać się błaha, jednak podejmowanie takich działań przez publicznego nadawcę budzi nie tylko zdumienie, ale i obawę, że w przyszłości podobne działania o charakterze ingerencji cenzorskiej mogą dotyczyć spraw istotnych dla państwa i społeczeństwa. Z tego powodu Rzecznik zdecydował się na jej podjęcie i zbadanie.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r., poz. 2179 ze zm.), proszę Pana Prezesa o przedstawienie wyjaśnień w niniejszej sprawie.

Z wyrazami szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

² Zob., *inter alia*, wyrok ETPCz Fáber przeciwko Węgrom (skarga nr 40721/08), wyrok ETPCz Vajnai przeciwko Węgrom (skarga nr 33629/06).